

UZASADNIENIE

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L 206 z dnia 22.7.1992, z późn. zm.) - zwanej dalej: „dyrektywą siedliskową”. Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.) - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”. Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan ten może być zmieniony, wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub zachodzi konieczność jego aktualizacji, w szczególności w wyniku oceny aktualności planu zadań ochronnych.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Strzebla Błotna w Zielonce PLH140040 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3955).

W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
  - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
  - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
  - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
  - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
  - e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych w zakresie celów ochrony dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych oraz ekspertyz przyrodniczych: „Ocena stanu zachowania strzebli błotnej *Eupallasella percnurus* w obszarze Natura 2000 Strzebla Błotna w Zielonce PLH140040” – prof. J. Wolnicki (2018 r.), „Ocena stanu zachowania i monitoring gatunku 6236 strzebla błotna (*Phoxinus* (= *Eupallasella*) *percnurus*) w obszarach Natura 2000 Strzebla Błotna w Zielonce PLH140040; Białe Błota PLH140038; Krogulec PLH140008” – K. Tatoj, A. Tatoj (2021 r.). Na podstawie posiadanych danych, brak jest przesłanek do wprowadzenia zmian w Standardowym Formularzu Danych.

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Gatunek	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
6236 strzebla błotna <i>Eupallasella</i> (<i>Rhynchocypris</i>) <i>percnurus</i>	Liczebność	Utrzymanie występowania sumy osobników w wieku 1+ i starszych złowionych w jednorazowym połowie, przeprowadzonym w czerwcu, przy użyciu 10 standardowych pułapek siatkowych z przynętą, eksponowanych w tym samym czasie przez okres od 0,5 do 1 godziny na poziomie >50 (stan właściwy – FV).	Obszar znajduje się w sąsiedztwie skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 631 i 634, w pobliżu miejscowości Zielonka. Strzebla błotna zamieszkuje tutaj pojedynczy śródleśny zbiornik wodny, który wykopano około pół wieku temu do celów przeciwpożarowych. Misa zbiornika, o kształcie zbliżonym do odwróconej w lewo litery L, ma powierzchnię nominalną około 0,1 ha. Podczas monitoringu w 2018 r. liczebność i struktura strzebli błotnej zostały ocenione jako dobre, natomiast struktura wiekowa jako niezadowolająca. Jako niezadowolający oceniono również stan siedliska. W trakcie badań monitoringowych prowadzonych w 2021 r. dużą część dna zbiornika (ok. 90%) pokrywała trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> . Wolny od roślinności wynurzony był tylko niewielki, najgłębszy fragment zbiornika w jego południowej części. Z badań stanu zachowania populacji strzebli błotnej wynika, że wielkość populacji gatunku szacowana się na około 1400 osobników (1000-2000 os). Stałym towarzyszem tej ryby w zbiorniku jest obcy inwazyjny karaś srebrzysty <i>Carassius gibelio</i> , zazwyczaj wyraźnie mniej liczny. W ichtiofaunie zbiornika sporadycznie notuje się obecność rodzimego lina <i>Tinca tinca</i> . W 2022 r. wykonano działania ochrony czynnej obejmujące
	Struktura płciowa	Utrzymanie udziału samic w populacji wśród osobników dojrzałych płciowo, na poziomie >50 % (stan właściwy – FV).	
	Struktura wiekowa	Utrzymanie udziału w populacji osobników młodych (nieodjrzałych płciowo), tj. o długości całkowitej poniżej 50 mm, na poziomie >10% (stan właściwy – FV).	
	Głębokość maksymalna wody	Utrzymanie głębokości zbiornika na poziomie > 0,8 m (stan właściwy – FV).	
	Powierzchnia lustra wody	Utrzymanie powierzchni lustra wody na poziomie minimum 0,02 ha (stan niezadowolający – U1).	
	Stopień zarośnięcia wody przez roślinność	Utrzymanie udziału powierzchni części zbiornika zarośniętej przez roślinność szuwarową w jego powierzchni całkowitej na poziomie nieprzekraczającym 70% (stan niezadowolający – U1).	

			<p> pogłębienie czaszy zbiornika oraz usunięcie części roślinności porastającej dno. Stan ochrony populacji gatunku należy określić jako właściwy, natomiast stan ochrony siedliska jako niezadowolający. Z uwagi na charakterystykę siedliska gatunku, jego strukturę i lokalne uwarunkowania, w okresie obowiązywania pzo nie jest możliwa poprawa wskaźników powierzchnia lustra wody oraz stopień zarośnięcia wody przez roślinność (trzcina rozmnaża się głównie wegetatywnie, przez rozłogi kłężca oraz ich fragmentację co generuje trudności w skutecznym ograniczeniu powierzchni jej występowania; stopień zarośnięcia zbiornika będzie monitorowany i w razie konieczności ograniczany). Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony gatunku i jego siedliska. Nie definiowano celów dla wskaźników przewodnictwo elektryczne wody i odczyn z uwagi na fakultatywność wskaźników. Na podstawie posiadanej wiedzy cele wydają się realne do osiągnięcia w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych. Cele ochrony ustalono na podstawie dokumentacji pzo oraz ekspertyz przyrodniczych: „Ocena stanu zachowania strzebli błotnej <i>Eupallasella percnurus</i> w obszarze Natura 2000 Strzebla Błotna w Zielonce PLH140040” – prof. J. Wolnicki (2018 r.), „Ocena stanu zachowania i monitoring gatunku 6236 strzebla błotna (<i>Phoxinus</i> (= <i>Eupallasella</i>) <i>percnurus</i>) w obszarach Natura 2000 Strzebla Błotna w Zielonce PLH140040; Białe Błota PLH140038; Krogulec PLH140008” – K. Tatoj, A. Tatoj (2021 r.). </p>
--	--	--	--

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000. W tabeli załącznika 4 do zarządzenia, nie wymienia się kumaka nizinnego *Bombina bombina*, z uwagi na fakt, iż gatunek ten nie jest już przedmiotami ochrony obszaru. Z tego też względu,

w § 1 pkt. 1 zarządzenia uchylono wiersz o liczbie porządkowej nr 2 w tabeli załącznika nr 3 do zarządzenia zmienianego.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą oos”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy oos, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 - zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

Jak wspomniano, istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.) oraz ww. przepisów prawa, w dniu 5 czerwca 2023 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie o zasięgu krajowym (Nasz Dziennik 5 czerwca 2023 r., Nr 128 (7696)). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunku, dla którego ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie, zgłoszono następujące uwagi:

Imię i nazwisko / Nazwa instytucji bądź organizacji	Data wpływu do urzędu (dd.mm.rrrr)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	20.06.2023 r.	„(...) w treści opiniowanego aktu należy w § 1 zarządzenia dodać punkt 2, w którym uchyla się w załączniku nr 3 punkt 2. W załączniku nr 3 do zarządzenia RDOŚ w Warszawie z 15 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Strzebla Błotna w Zielonce PLH140040 określono istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. Wymieniono w nim następujące gatunki: w pkt 1 strzeblę błotną oraz w pkt 2 kumaka nizinny. Należy zaznaczyć, że aktualnie kumak nizinny nie jest już przedmiotem ochrony w tym obszarze Natura 2000, w związku z powyższym wskazuje się uchylenie punktu 2 w załączniku nr 3.	Uwagę uwzględniono i dokonano odpowiednich zmian w treści zarządzenia.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: WNP-IV.0521.1.17.2023.PK z dnia 27 listopada 2023 r. uzgodnił projekt zarządzenia, wskazując jednocześnie na zasadność stosowania średników zamiast przecinków po punktach w paragrafie 1, zgodnie z zasadami techniki prawodawczej. Uwagę uwzględniono i w tym zakresie wprowadzono poprawki w zarządzeniu.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Strzebla Błotna w Zielonce PLH140040. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.